

VAMMAISHISSIN HANKINTAOPAS

A woman with dark hair tied back, wearing a black long-sleeved shirt and brown corduroy pants, is seated in a blue wheelchair. She is positioned on a white, motorized wheelchair lift that is ascending a set of grey stone stairs. The lift has a white handrail and a control panel. To the right of the lift, a white metal railing with a curved top runs along the stairs. The background shows a modern building interior with a white wall and a wooden handrail on an upper level.

Suomen Hissiurakoitsijayhdistyksen vammaishissijaosto on tehnyt tämän hankintaoppaan helpottamaan ostajan ja käyttäjän asemaa, koska vammaishissien hankinnoissa on esiintynyt tietämättömyyttä etenkin käyttäjän turvallisuuteen liittyvissä asioissa.

Vammaishissit ovat nostolaitteita, joiden avulla liikuntaesteiset avustajineen voivat siirtyä kerrosta tasolta toiselle joko portaiden suunnasta kulkevalla (porrashissi) tai pystysuoraan nostavalla (pystyhissi) hissillä.

MÄÄRÄYKSET

Vammaishisseissä tulee noudattaa konedirektiivin turvallisuusvaatimuksia (huom! ei hissidirektiivin). Valtioneuvoston päätös koneiden turvallisuudesta vaatii mm, että kustakin vammaishissistä on oltava:

- **EY-vaatimustenmukaisuusvakuutus**, joka kertoo vammaishissin täyttävän konedirektiivin turvallisuusvaatimukset.
- Käyttöönottavissa vammaishisseissä on oltava **CE-merkintä**, joka kertoo vammaishissin täyttävän sille asetetut turvallisuusvaatimukset.
- Vammaishissin pitää olla tyyppitarkastettu EY:n tyyppitarkastusmenettelyn mukaisesti, jos ko. hissiin liittyy putoamisvaara korkeammalta kuin 3 metriä.

Vaatimustenmukaisuusvakuutuksen antaminen edellyttää teknisen tiedoston laatimista. Tiedostosta ilmenee mm. mitä kaikkia asioita valmistuksessa ja asennuksessa on otettu huomioon esimerkiksi turvallisuuden varmistuksessa.

ASENNUSOIKEUDET

Vammaishissin asentajalla – asennusliikkeellä – on oltava sähköasennusoikeus nostokorkeuden ollessa alle 2 metriä ja hissiasennusoikeus nostokorkeuden ollessa yli 2 metriä. Asennusoikeuden olemassa olon voi tarkastaa sähköturvallisuusviranomaiselta TUKESilta, joka rekisteröi sähköasennus- ja hissi-asennusoikeudet omaavat liikkeet Suomessa, puhelin (09) 616 7587.

VAMMAISHISSITARKASTUKSET

Asennusliike tekee asentamalleen vammaishissille käyttöönottotarkastuksen, jonka jälkeen asennusliike saa luovuttaa sen tilaajalleen käyttöön. Vammaishissille on tehtävä määräysten mukaan ensimmäinen määräaikaistarkastus kolmen kuukauden kuluessa käyttöönotosta. Määräaikaistarkastuksen saa tehdä vain puolueeton ja riippumaton valtuutettu tarkastuslaitos. TUKES ylläpitää luetteloa toimintaoikeuden saaneista tarkastuslaitoksista. Ensimmäisen määräaikaistarkastuksen tilaamisesta kannattaa sopia hissitoimittajan kanssa jo hissien hankintasopimuksessa. Tarkastuspöytäkirjassa esitetään vammaishississä todetut turvallisuuteen liittyvät puutteet, joiden korjauttamisesta on huolehdittava ensi tilassa. Tarkastaja antaa vammaishissin haltijalle tarkastuskortin tai -tarran kiinnitettäväksi hissien koriin tai sen läheisyyteen.

Ei kannata ottaa vastuulleen tarkastamatonta hissiä. Pahimmassa tapauksessa hississä voi olla jopa käyttöturvallisuuden vaarantavia rakenteellisia puutteita, joiden korjauttaminen jälkikäteen on erittäin kallista tai jopa mahdotonta rakentamatta joitain osia uudelleen.

Asennusliike on velvollinen lähettämään vammaishissistä ilmoituksen TUKESin rekisteriin kuukauden kuluessa käyttöönotosta.

Julkisessa tilassa käytössä olevalle vammaishissille on ensimmäisen määräaikaistarkastuksen jälkeen teetettävä seuraava tarkastus 4 vuoden kuluessa ja sen jälkeen 2 vuoden välein. Yksityiskäytössä olevalle vammaishissille ei tarvitse tehdä ensimmäisen määräaikaistarkastuksen jälkeen muita pakollisia tarkastuksia, mikäli laitteen käyttöpaikka ei vaihdeta.

HÄLYTYS

Kun vammaishissi asennetaan paikkaan, jossa käyttäjä voi sähkökatkon tai hissivian vuoksi jäädä ”loukkuun”, on hissistä voitava hälyttää apua.

HUOLTO

Vammaishissiiä tulee huollattaa valmistajan ohjeiden mukaisesti. Huollosta kannattaa tehdä kirjallinen huoltosopimus hissihuoltoliikkeen kanssa. Ammatitaitoinen huolto takaa hissien häiriöttömän ja turvallisen toiminnan vuosiksi eteenpäin.

On huomioitava, että hissien haltija on aina vastuussa hissien kunnosta! Käyttöön luovutettavan hissien haltijana pidetään hankintasopimuksen tekijää.

HISSITYYPIN JA -TOIMITTAJAN VALINTA

Kun hissityyppiä valitaan, on tärkeää, että valitaan oikea hissi oikeaan paikkaan. Hissien on kyettävä nostamaan seuraavat vähimmäiskuormat:

- tuolihissi 120 kg
- pyörätuolilavallinen porrashissi 225 kg
- pystyhissi 250 kg.

Hissitoimittajaksi kannattaa valita kokenut hissiliike, joka varmistaa varaosien saatavuuden vuosiksi eteenpäin. Tällainen hissitoimittaja kertoo yleensä mielellään erilaisista referenssikohteistaan, joita voi käydä katsomassa ja kokeilemassa.

Kannattaa välttää toimittajia, jotka lupaavat vammaishissien selvästi yleistä hintatasoa halvemmalla ja joilla ei ole toimittaja tilaajalle EY-vaatimusten mukaisuusvakuutusta ja CE-merkintää. Tarjouspyyntöasiakirjoihin kannattaa lisätä maininta kokonaistaloudellisuudesta, jolloin valinnassa voidaan käyttää muitakin kriteereitä kuin pelkästään hintaa.

Lisätietoja Suomen Hissiurakoitsijayhdistyksestä, puhelin (09) 547 610.

**SUOMEN
HISSIURAKOITSIJAYHDISTYS RY**